



Datum  
2021-12-15

## Yttrande

Diarienummer  
TN-2021-2263

Till  
Kommunstyrelsen

### **Yttrande över Remiss från Region Skåne - Regionplan för Skåne 2022-2040 STK-2021-1365**

Tekniska nämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

#### **Sammanfattning**

Tekniska nämnden ser positivt på att innehållet i Regionplan för Skåne 2022-2040 har utvecklats inom flera områden sedan samrådet. Regionplanens viktigaste uppgift är att fokusera på Skånes utmaningar samt frågeställningar av tydlig regional karaktär och hur dessa frågor som kommunerna inte enskilt kan lösa kan lösas gemensamt.

Flera perspektiv behöver dock fortsatt stärkas. Bland dessa finns regionens utvecklingsambitioner, gemensamma åtgärder för att nå klimatmålen, Malmös roll som storstad och regional tillväxtmotor, vikten av en Öresundsmetro och ett regionalt krafttag kring klimatsäkring av skånska kustkommuner.

#### **Yttrande**

Innehållet i regionplanen har på många punkter har utvecklats i positiv riktning sedan samrådet. Bland annat har regionplanens kopplingar till andra regionala planer och styrdokument förtydligats.

#### **Regionplanens roll för kommunernas planering**

Tekniska nämnden anser att regionplanens viktigaste uppgift är att fokusera på Skånes utmaningar samt frågeställningar av tydlig regional karaktär och hur dessa frågor som kommunerna inte enskilt kan lösa kan lösas gemensamt. Genom att tydliggöra Skånes förutsättningar och behov för att bli en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar region kan regionplanen utgöra ett viktigt verktyg i dialog och påverkansarbete gentemot statliga aktörer och EU.

Hur regionplaneringen kommer påverka kommunernas planering är fortsatt inte helt tydligt. Det finns fall där det som redovisas i kommunernas översiktsplaner skiljer sig från det som redovisas i regionplanen. I sådana situationer behöver det tydliggöras hur planerna ska förhålla sig till varandra. För den kommunala planeringen är det viktigt med förutsägbarhet och att kommunerna vet vad de har att förhålla sig till – att det regionplanen redovisar är det

som Region Skåne kommer agera och yttra sig utifrån. Att tydliggöra vilken roll regionplanen kommer få för Region Skånes egen planering av de frågor som Region Skåne ansvarar för skulle kunna vara en del i att öka förutsägbarheten.

### **Planeringsförutsättningar - Målbild och vision**

Det är fortsatt tydligt att regionplanen i allt för stor utsträckning redovisar ett nuläge snarare än en önskad utveckling i regionen. Region Skåne har en viktig roll i att ta fram och redovisa regionala analyser och nulägesbilder som kommunerna kan använda som underlag i planeringen. Analyserna presenteras med fördel separat från regionplanen och det bör tydligt framgå vilken status dessa underlag har för ställningstaganden i regionplanen.

### **Planeringsförutsättningar – Utmaningar för Skåne**

Regionplanen behöver genomgående lägga ett större fokus på vikten av att åtgärder i den fysiska planeringen ska bidra till att nå klimatmålen. Tekniska nämnden påtalade under samrådsfasen att regionplanen i högre grad behöver adressera hur regionens kommuner tillsammans behöver arbeta för att minska klimatpåverkan. Detta vill nämnden fortsatt framhålla då någon påtaglig förändring inte syns i granskningshandlingen. Inom fysisk planering är effektiv markanvändning en nyckelfråga och regionplanen behöver ytterligare stärka planeringen för en hållbar markanvändning i regionen, inte minst med hänsyn till jordbruksmarken och hållbar livsmedelsförsörjning.

### **Utvecklingsinriktning**

Flerkärnigheten utgör grunden i målbilden för regionplanen. Region Skåne har under lång tid arbetat för en flerkärnig utveckling och denna inriktning tas förgiven i regionplanen. Förankringsprocessen kring *Det flerkärniga Skåne* (ett underlag som ligger till grund för regionplanen och som antogs av regionfullmäktige 2013) skedde för snart tio år sedan. Det behövs en fylligare argumentation kring begreppet flerkärnighet och på vilket sätt detta bidrar till en hållbar utveckling för Skåne.

Skåne är en administrativ region, medan den funktionella regionen och Öresundsperspektivet utgör människors praktiska vardagsregion. Detta samband och hur Skåne bättre kan dra fördel av det geografiska läget bör framgå ännu tydligare i regionplanen.

Tekniska nämnden vill, likt i samrådet, understryka vikten av att lägga fokus på infrastruktur som gynnar hållbara transporter. Det är viktigt att de åtgärder som lyfts som prioriterade för den regionala transportinfrastrukturen planeras utifrån beslutade trafikfördelningsmål och att en utveckling av intelligenta trafiksystem ska ses som en självklarhet i regionen för att maximera nyttan av befintlig infrastruktur. Kapaciteten i Malmös trafiksystem räcker inte till för att ta hand om en ökad inpendling med bil och är inte en önskvärd utveckling.

Malmös betydelse i regionen speglas inte i regionplanen. Malmö är Skånes enda storstad med alla de positiva spridningseffekter och utmaningar som det medför. I Malmö finns en fjärdedel av regionens invånare, 24 000 universitetsstudenter och närmre hälften av Skånes

arbetstillfällen. Malmös möjligheter att utvecklas påverkar därmed Skånes utveckling i hög grad. Malmös roll, förutsättningar och potential som en del av Öresundsregionen behöver återspeglas tydligare i regionplanen. Strategier som syftar till att stärka Malmös och Skånes konkurrenskraft nationellt och globalt behöver utvecklas.

Tekniska nämnden ställer sig bakom regionplanens utpekande av Malmö och Lund som en nationell tillväxtmotor. Det är dock anmärkningsvärt att Helsingborg, i sin roll som regional tillväxtmotor, beskrivs mer omfattande än vad Lund och Malmö beskrivs tillsammans i egenskap av nationell tillväxtmotor. Möjligheterna med en HH-förbindelse är flödigt beskrivna, medan regionens nytta med en Öresundsmetro inte nämns alls. Malmös roll som storstad och funktion som *regional* tillväxtmotor behöver tydliggöras i regionplanen, utöver rollen som nationell tillväxtmotor, liksom behovet av en Öresundsmetro.

Den strukturplanekarta som ska visa utvecklingsinriktningen för Skåne de kommande decennierna bör tydligare signalera betydelsen av nya öresundsförbindelser. Detta kan enkelt göras genom att grafiskt lyfta de mer utvecklingsinriktade förslagen i kartan. I övrigt redovisar kartan till stora delar hur dagens Skåne ser ut, inte hur en flerkärnig utveckling ska bidra till Skånes utveckling. Det är därför svårt att förhålla sig till kartan som stöd för Skånes utveckling.

Kartmaterialet i övrigt bör ses över ytterligare med anledning av att flera strukturer som redovisas inte speglar varken dagens Skåne eller en framtidsbild. Exempel på detta är grönstråk som saknas i Malmö samt supercykelstråk som inte stämmer överens med den planering som sker idag i Malmö.

### **Tematiska fördjupningar**

Regionplanen redovisar ett flertal tematiska fördjupningar. Nedan beskrivs de fördjupningar där Tekniska nämnden har synpunkter på innehållet.

#### *Bostadsförsörjning*

Regionplanen bör tydligare peka på att det är *samtliga* skånska kommuners ansvar att planera för en generell bostadsförsörjning med en mångfald av boendeformer. Både för befintliga boende i Skåne och för de som vill flytta hit.

#### *Näringsliv*

I Skåne är pendlingsmöjligheterna goda. Mer än 74 000 personer arbetspendlar till Malmö och drygt 36 000 från staden till andra kommuner i Sverige. Inkluderas Öresundspendlingen blir dessa siffror ännu högre. Tillväxtpotentialerna är goda och mer än vartannat nytt jobb i Skåne skapas i Malmö. Ändå brottas Malmö med hög arbetslöshet samtidigt som det råder brist på arbetskraft med rätt kompetens. Ett mer utvecklat samarbete i näringslivs- och arbetsmarknadsfrågor skulle kunna stärka Skånes potential för ökad tillväxt. Här har Region Skåne ett samordningsansvar för att stärka det regionala perspektivet och stödja mellankommunal samverkan i frågorna.

#### *Gränsöverskridande transporter och godstransporter*

Region Skåne har en mycket viktig roll i att samordna kommunerna för att finna hållbara transportlösningar samt verka för att dessa kommer till stånd genom den statliga infrastrukturplaneringen. Den gemensamma linjen måste vara att arbeta utifrån att målen för färdmedelsfördelning ska uppnås. Därför är det viktigt att Region Skåne på allvar arbetar för att Öresundsbron inte ska vara en begränsande faktor för den fortsatta nödvändiga omställningen till hållbara person- och godstransporter.

Infrastruktursatsningar och planering för infrastruktur är tidskrävande processer. Om planläggningen inte tar höjd för en långsiktig utveckling finns stor risk att övergripande infrastrukturlösningar byggs bort. Tekniska nämnden anser det därför mycket viktigt att regionplanen tar höjd för reservat för mellankommunala lösningar bortom planperioden. Malmö stad har sedan länge reservat för ett yttre godsspår för att säkra långsiktigt hållbara infrastrukturlösningar. Detta saknas i regionplanen.

Både person- och godstrafik på spår kommer att öka kraftigt de närmsta decennierna, inte minst efter färdigställandet av Fehmarn Bält-förbindelsen 2029. Tekniska nämnden instämmer i behovet av att snarast klargöra vilka behov som ska tillgodoses på Malmö bangård och att en alternativ lokalisering av funktionerna som inte ryms behöver säkras i det fall Malmö bangård inte klarar att möta framtida utmaningar. Trafikverket behöver, i samverkan med Malmö stad och Region Skåne, utreda frågan ur ett helhetsperspektiv. För möjligheten att säkerställa på annan plats har Malmö stad beredskap genom reserverade ytor för alternativa godsvägar med järnväg. En viktig aspekt i sammanhanget är att säkra god tillgänglighet till och från Malmö hamn.

#### *Grön- och blåstrukturer*

Regionplanens avsnitt och kartor kring grönstrukturer har utvecklats sedan samrådet. Det finns dock mer att göra för att avsnittet ska kunna ge ett bra framtidsperspektiv och stöd till kommunernas planering. Fördjupningens främsta fokus ligger på planering av grön- och blåstrukturer ur ett rekreativperspektiv och fokus på grönbå infrastruktur för att stärka, utveckla och skydda biologisk mångfald och naturvärden behöver förstärkas.

#### *Havet och kusten*

Vidare behöver även regionplanens avsnitt om kust- och havsplanering utvecklas. Klimatanpassning är en stor utmaning för kommunerna. Det krävs en gemensam och samlande målbild av ett klimatanpassat Skåne, där städer och samhällen kan finnas kvar och utvecklas. Regionplanen bör förtydliga förutsättningar och stötta kommunerna i en utvecklad dialog med staten. Fördelningen av ansvar och skyldigheter för genomförande och finansiering av klimatanpassning är otydlig och en utmaning som kommunerna har gemensamt. Staten behöver se sitt ansvar i frågorna och behöver ta en ledande roll i klimatanpassningen och finansiera de skyddsåtgärder som statliga samhällsviktiga funktioner behöver.

Ordförande

.....  
Andréas Schönström (S)  
.....

Direktör

.....  
Anna Bertilsson  
.....

Muntlig reservation till förmån för eget yrkande har anmälts av Moderaterna respektive Miljöpartiet.